AYDEDE

No. 91 — 96
ÇARŞAMBA 6 Nisan 1949
Fiatı 15 Kuruş

Cumartesi ve Çarşamba günleri çıkar tam mânasile bitaraf siyasî hoşsohbet gazete
İdarehane: Ankara Caddesi 98/2. TAN Basımevi
Başmuharriri: REFİK HALİD KARAY

Tesis tarihi: 1922
Telgraf: Aydede — İstanbul
Telefon - 25100 — Posta Kutusu: 518

SUDA NAKIŞLAR

İkisinden Biri

Suriyede bir hükûmet darbesi yapan albay, ilk çıkarttığı buyrultuda "hiç bir gıda maddesi ve eşya fiyatına zam yapılmayacaktır,, demiş. Haddin varsa arttır bakayım! Askerî idarenin böyle işlerde hiç şakası yoktur. Hele ilk karışıklık, kararsızlık günlerinde... insanı karşısına diker, sorar:

— Adın ne?

— Ebû Ali...

— Sen ıspanağı şu adama beş kuruş fazlasına satmışsın.

— ...

— Hüküm verildi. Götürün mahkûmu!

O kadar işte! Ertesi sabah dükkânın önünde, ayakları yerden kesilmiş, beyaz bir hayalet...

Allah böyle şeyleri bize göstermesin. Göstermiyecek de tabii... Fakat normal rejim acaba hiç bir mal, eşya ve maddeye zam yapılamıyacağı hakkında bir hükûmet kararı çıkaramaz mı? Bu gibi kararları bir çok memleketlerde normal idareler alıyor. Hem tam mânasile hür ve demokrat devletlerde.

Bizde ise hükûmet ve belediye aksini yapmakta ısrar ediyor: mütemadi zam kararlarile karşılaşmaktayız. Zam taleblerinin de ardı arası kesilmiyor. Kahveciler, berberler, sinemacılar, her san'at ve meslek erbabı, belediye müesseseleri, ne varsa zam istemektedir. İstedikleri yerine getiriliyor. Memnun oluyorlar mı? Hayır, zam miktarını azımsayorlar; bir müddet geçince de yine taleblere başlıyorlar.

Bunun sonu neye varır?

Hoş, zam istemeden, kanunen zam istemeğe ihtiyaç görmeden yapılan zamlar, böyle berber, kahveci, sinemacı, elektrik ve su idaresi gibi teşekkül ve müesseselerinkinden daha yıkıcıdır: Kasap, bakkal, yemişçi, sebzeci ve saire zamları!

Berber ve kahveci zammı ıspanak ve pırasa zammına nisbetle devede kulaktır. Hattâ su, elektrik, tramvay, otobüs, zamları bile!

Bunlar, resmî makamlarda ve gazetelerde münakaşası olduğundan dolayı gözümüzde büyüyor. Yoksa elma ile karnabahara yap-

AYDEDE

(Devamı orta sahife sütun 3 te)

PARİSTEKİ TIP KONFERANSINDA VERİLEN KARARDAN SONRA

— Kocacığım! Sen dışarıda bekleyiver... Doktorla hasta arasına üçüncü bir şahsın girmesini doğru bulmuyorlar!..

KÜÇÜK DÜŞÜRMEZ Mİ ?

Üniversiteye alınacak talebenin bir yabancı lisan bilmesi şart koşulacakmış. Ecnebi lisan bilmenin lüzumuna inananlardanız. Bilmeyenlerin ne zorluklarla karşılaştıklarını da görüyoruz. Fakat kendi lisanını iyi bilen bir talebeyi, ecnebi lisan öğrenmemiş diye, kendi üniversitesine, yani bir Türk vatandaşını Tür üniverstiesine girmekten menetmeğe kimsenin hakkı olamaz. Değil Millî Eğitim Bakanlığı kararı, kanun bile böyle bir hükme varamaz.

Akla, insafa, adalete, bilhassa lisanımızın haysiyetine uymayan işler yapmağa kalkışmadan önce iyi düşünelim. Türkçeyi bir takım zirzopça değişiklikler ve yeniliklerle düşürdüğümüz çukurdan kurtarmağa çalışsak daha iyi ederiz. Faraza bir Fransızı, (yalnız Fransızca biliyor, yetmez) diye kabul etmeyen bir Fransız üniversitesi tasavvur olunabilir mi?

Ecnebi lisan derslerine ehemmiyet verenlerin gayreti tasvib ,takdirle karşılanacak hareketlerdendir. Üniversiteli gencin yüksek tahsil hayatına girmeden önce ecnebi lisanlardan birini öğrenmesi ve üniversite de ona devamı temenniye şayan olmakla beraber bunu mecburiyet mahiyetine sokamıyacağımızı nasıl anlamıyoruz? Öyle bir şart hem lisanımızı, hem üniversitemizi ile güne karşı küçük düşürmez mi? Yoksa, bozmakta ısrar ettiğimiz lisanımızı terkederek bir ecnebi dil benimsemeğe doğru mu gidiyoruz?

İkaz - İyi Kaz

Cenubî Afrika eski Başvekili mareşal Smuts gayet realist bir adamdır; ayrıca da bir çok şeyleri vukuundan evvel sezmekle de meşhurdur. İki cihan harbinde de ne dediyse hemen hemen hepsi hakikat olmuştur. Hele son harpteki kehanetlerinden hiçbiri boşa çıkmamıştır. Yapılması lâzım gelen işleri onun kadar iyi bilen insan nadirdir.

Binaenaleyh Türkiyenin Atlântik paktına sokulması lüzumuna dair olan sözlerine ayrı bir ehemmiyet vermek icabeder. Fakat bu sözü biz değil, paktı kuranlar düşünsünler. Zaten yaşlı mareşal da onları ikaz etmek istemiştir.

Arapca bir "ikaz,, vardır, bir de "iyi kaz,,. Yanlış anlaşılmasın!

Yandığımız Gündür !

Hamdolsun ikisi de vaktinde yetişilip söndürülmüş. Gazetemizin geçen nüshasında bir karikatür vardı; günlük bir gazete sekreteri, arkadaşına "ilk sayfada boş yer bırak. Nasıl olsa sabaha kadar resmî binalardan birinin yandığı haberini alırız!,, diyordu. Bu resim mübalağalı mı idi? Pek az. Zira ayni günde Tekirdağı hükûmet dairesinde, soba yanına konan tahta bankolar tutuşmuş; bina kül olacakken nasılsa kurtulmuş.

Daha mühimmi şu: Millî Eğitim matbaasında da belki de sokulan bir kundak yüzünden bir yangın çıkmış, bereket dışarıdan bir çocuk dumanları görmüş de zabıtaya haber vermiş. O en ezngin matbaamız ve içindeki iki buçuk milyon liralık matbu kıymetli evrak kurtarılmış. İki bina da kurtulmayabilirdi. Kurtulmalarını, gösterilen tekayyüd veya kurulmuş teşkilâta değil, ancak tesadüfe borçluyuz. Hâlâ tesadüflerden meded umuyor, yangınlara tesadüflerle karşı koyuyoruz. Allah iyi tesadüfleri bizden eksik edince yandığımız gündür!

KUMARBAZLARA SAYGI

Geçende bir kumarhane basıldı; içinden memur, muhasip, tüccar, müteahhit olarak epice yüksek kıratta insan yakalayıp karakola götürüldü.

Evvelki gün de yine bir kumarhane basıldı, epice kumarbaz aynı akibete uğradı.

Lâkin birinci kumarhane galiba lüks idi; içinde bulunanlar da öyle... Zira yakalananların meslekleri yazıldı da isimleri ifşa olunmadı.

İkinci kumarhane düşük kaliteden olacak ki takibata uğrayanların adları ve soyadları gazetelere geçti, mesleklerini yazmağa lüzum görülmedi.

Eğer kumarbaz ismi yazmak ayıp yahut yasaksa hiç birininkini ifşa etmemeliyiz. Yok, kanunen isim zikrine mesağ varsa neden ötekileri gizli tutuyoruz.

Sınıf farkı gözetiyoruz da ondan!

Sinema Dedikoduları

Bir sinema yıldızı, kendi meslekdaşlarından birisi ile mi yoksa hiç alâkası olmayan bir adamla mı evlenmeli

Yıldızlar ne tarzda kocayı tercih ederler?

Hollywoodda üç grup yıldız var artist veya sinemacılarla evli olanlar; artistlik ve sinemacılıkla hiç alâkası olmayanlarla evli olanlar; evillikte mesud olamıyarak ayrılanlar.

Bir gazeteci on iki kadar yıldıza sorduğu ilk suale, şu cevapları almıştır:

Barbara Stanwyck, Leauren Bacall ve June Allyson (üçü de artistlerle evlidirler).

— Artistler yalnız doktorlarla evlenmelidirler, zira zevkleri hemen hemen aynidir. Birbirlerine daima yardım edip faydaları dokunabilir.

Sinemacı Pev Morley'le evli olan Linda Darnellı

— Kocamın fotoğraflarını aldığı bir filmi çevirdiğim zaman çok memnun olurum, kocam da kendisi için öyle olduğunu söyler.

Produktör William Dozier ile evli olan Joan Fontaine:

— Bir yıldız için, sinemacı karısı olmak çok faydalıdır. Kocam artistik bilgilerinin menbaı ve en çok fayda gördüğüm münekkitimdir. kabiliyetlerimizle mesuliyetlerimizi bildiğimizden birbirimizi daha iyi takdir eder ona göre hareket ederiz.

Öteki artistler içinde kocaları büsbütün başka meslek sahibi olduğu halde çok mesut olanları vardır. Meselâ İrene Düne, Françis Griffin isminde bir doktorla 22 senedenberi evlidir. Artist diyor ki:

— Bir artistin başka meslekte bir erkekle evli olması çok daha iyidir, zira dünya ile daha fazla alâkadar olmak imkânı bulabilirler. Karı koca ikisi de artist olursa, daima konuştukları mevzu stüdyoya ait olacağından, sıkıcı olur.

Dorothy Lamour da aynı fikir- dedir. Kocası John Howard od- kıralıdır.

— İşten sonra, herkes gibi arti- de dinlenmek ve işe ait şeyle- meşgul olmamak ister... Kocası - nemacı olursa, buna imkân ka- maz ve evde de yine sinema ko- şulur.

Ted Briskinle evli olan Bett- Hutton, Joel Pressmanla evli ol- Claudette Colbert, Paul Brikm- ile evli olan Jeanne Crain de ay- şeyi söylemektedir.

Bekâr olanlardan İvonne de Ca- lo, daha istediği erkeği bulamad- ğını söylüyor, fakat kocası arti- olursa daha memnun olurmuş.

Lizabeth Scott, evlenerek hay- tını arızaya uğratmak istemiy- muş...

Netice?

Her yerde, her şeyde olduğu gib- Hollywoodda da fikirler değişik- tir. Hattâ belki suallere cevap ve- ren artistler bile söylediklerind- tamamen emin olmadıktan baş- fikirleri de değişebilir.

— Yahu Filistine gitmek için ne gibi muameleler lâzım?

— Piyasayı dolandırmak, onu bunu kafese koymak, para v- mücevherat kaçırabilmek.

Kız — Evlendiğimiz vakit, kederlerimizi unutturmaya çalışalım.

Erkek — Kederim yokki.

— O zaman, tabii olur.

"Fransız karikatürü,,

— Bu şapka güzel, sana yakışacağına eminim!

"Fransız karikatürü,,

Denk Bütçe ve D. P. Lideri

İster C. H. P., ister D. P., ister M. P. li olsun: bütün partililerin tek gayesi, memleket menfaatlerine uygun hizmetlerde bulunmaktır. Bunu biz böyle anlıyor, partililerin de bu maksatla taraf tuttuklarına inanıyoruz.

İktidar kimin elinde olursa olsun, bu memleket vatandaşlarının herkesin işine yarayacak bir fikri, bir buluşu varsa onu söylemekten çekinmemesi icabeder. Yoksa:

— Filân bozuk şeyi düzeltir, vatandaşları ferahlandırırız ama, biz iktidara gelmeden bunu yapmayız. diyebilecek insan hiç akla gelir mi?

Filânca partili bir kimyager tasavvur ediniz ve bu kimyager de faraza, verem ilâcını bulmuş olsun. Bu zat çıkıpda:

— Partim iktidara gelmeden ilâcımı hastalara vermem! derse, doğru bir hareket mi yapmış olur?

Sayın Celâl Bayar da Ankarada yeni çıkmağa başlayan "Zafer,, gazetesine bir beyanat vermiş, diyor ki: "Demokrat Parti iktidara geldiği zaman, memleket iktisadiyatına ve ödeme kabiliyetine uygun bir bütçe yapacaktır.,,

Şu bütçe yüzünden hükûmetin dolayisile milletin çektiği sıkıntılar meydandadır. Demokrat Parti lideri lutuf buyursa da iktidarı teşrif etmeden memleket iktisadiyatına ve ödeme kabiliyetine uygun bir bütçenin nasıl yapılabileceğini ifşa etse, sanki kıyamet mi kopar?

Mademki cümlemizin maksadı memlekete hizmettir; bunu bir menfaat mukabili yapmazsak daha makbule geçer.

Bu, Oburluk Sayılmaz!

İzmitte iddiaya giren biri, lo- kantada 17 porsiyon yemek ye- miş, 20 lira bahsi kazanmış, gi- miş. Gazeteler şaşıyor. Eğer İz- mit lokantalarında da porsyonlar İstanbuldaki kadarsa içimizde öyle bahse girişecekler ve kazanacak- lar tahminimizden fazladır.

Meselâ bizim gazeteciler lokan- tasında 17 porsyon yemeği mideye indirmek büyük bir marifet, be- le oburluk sayılmasa gerektir!

MOLLA BEYİN BALDIZI

Yazan: Sermet Muhtar Alus

— TEFRİKA No. 24 —

Hulkinin yüreğine su sepilmişti. Buna rağmen sofaya çıkamıyor, hanımların yanına gidemiyor, üzüntüden kıvranıyor.

Bütün aksiliklere, üzüntülere, sebep olan sırf kendisi; tedbirsizliği, sersemliği, daha doğrusu aptallığı. Böyle bir zamanda, sabahki traştan kıllar kaldı diye ustura vurmanın, yüzünü kesmenin, o telâş arasında Galip keratasını eve kabul etmenin mânası varmıydı? Mutlaka ayrı bir saz celbi lâzımsa piyasa çalgıcılarına kıran mı girmişti? Kemani Memduh'un takımı, kanunî Şemsiler, udî Selimler, hanende Karakaş'lar, Ahmet beyler, Astik zade Boğos'lar yetmez miydi? Beş lirayı, beş on mecidiye de bahşiş daya, efendi efendi çalarlar, söylerler, misafirler de faslın âlâsını dinlerdi...

Dürnev, gözleri perdenin deliğine yapışık, odada okunan,

Canım gibi sevdikçe seni gönlüm ey âfet
Göstermedin aslâ bana bir ruyu muhabbet
Bunca emeğim mahv-ü heba oldu nihayet

Şarkısına, başını sağa sola sallayarak, ellerini dizlerine vurup usul tuta tuta, pesten iştirak ediyor, Huriye yalvarıyordu.

— Kardeş ne yapıyorsun, Allah aşkına sus, Hulki bey duyarsa beni sanır, öfkeelnir!

Yine kuruntularda:

İki satırlık dâvet kâğıdını alır almaz, dünden teşneymiş gibi, yabancı yerlere, hiç bilmediği bir eve koştuğuna pek fena etti. Erkek kısmı, bilhassa Hulki bey gibi fazlaca gezici tozucu olanlar, kolay elde edilen kadınlardan soğurlar; (çantada keklik) miş derler; böylelerini pespaye, orta malı yerine korlar. Nazlananları, lâkayd gibi görünenleri, güç ele geçenleri baş tacı ederler... Yoksa Mehveş onu yakından görünce sandığı kadar güzel, alımlı, cazibeli bulmadı mı?.. Çarşaf giymeli değil miydi? Meşlâh vücudu olduğundan çok daha şişman, yanlı gösterir; beli ,endamı, kaybettirir. (yıllardır taahhüd ettiğim Huri meğerse kartolozmuş, Kel Hasanın tiyatrosundaki Bayzardan farksızmış) mı dedi acaba?

Taze bunları kurdukça kuruyor, yine (kendini pabucu büyüğe okut) dememesi için yanındakine içini dökemiyordu.

Sustu sustu sabrı tükenip kuruntularını akıl hocasına açınca Dürnev kahkahayı attı:

— Aklına gelenlerin hepsi dipsiz kile, boş anbar... Düşündüklerin kabil mi, mümkün mü? Göz var, iz'an var. Gencin bizi ne kadar minnettarlıkla, ne hâkipay olarak karşıladığını gördük. Sadrâzamlara sadaret müjdesini götüren mehterler bile bu derece memnuniyetle istikbal edilmez. Sen dalgınlıkla, helecanla farkında değilsen ben iyice gördüm, şahidim. Oğlancağız sürurdan, hasretten kâğıt gibi oldu. Dudakları, eli ayağı, her âzâsı hezar (yani hazan) yaprağı gibi titriyordu.

Geyirip estağfurullah! çektikten sonra:

— Otuzumdan sonra güllabici başı olmak alnımın yazısı imiş, buna ne denir? Baksana içerki oda hınca hınç. Beyden, efendiden kişiler diyeceksin ama Türkçesi, açıkçası hepsi eyyam reisi, arabasına bindiklerinin düdüğünü öttüren takım; hepsi limoni, geçimsiz, dedikoducu kimseler. Onları idare, senin anlayacağın körkütlük etmek lâzım. Hulki bey şimdi yanımıza gelebilir mi?

Huriye ile Dürnev karşılıklı bira konyak içerek neşelenmeğe başlıyorlar.

(Roman resimlerinden)

Bir daha geyirerek,

— Hovardalık âlemlerinde bunca tecrübeler görmüş, kuzu pirzolaları gibi pişmiş genç acemi çaylaklığına kalkışır mı

Dürnevin teftihleri midesinin boşluğundan; açıkınca geyirtilerden kurtulamamak mutadı. Öğleyin yarım yamalak sofradan kalkmıştı. Aceleyle öbür yemeklere el sürmediği, yalınız patlıcan kızartması atıştırdığı için hararetten de yanıyor.

Surahi aradı; sofada, iki odada bulamadı. Merdiven başına gitti. Cami gelini taşlıkta dolaşmada. Parmaklarını şıkırdattı. Kadın duyuyor. Yavaşça seslendi:

— Seher hanım!..

Yine cevap yok...

—Hu, ağafendiler, bir az bana bakar mısınız? derken, Veli ağa, arkasında ikinci ağa, göründüler. İkisinin de ellerinde gümüş tepsi; tepsinin birinde Şartröz, Benedikten, Martel konyağı ve üç şişe İspaten birası; (H) markalı kadehler, bardaklar, öbüründe şekerlemeci Mülatye'nin etiketi yapışık kutularda fondan, früi glase, kestane şekeri; tabaklarda tuzlu badem, baton sale, dilim dilim, gravyer, Holanda peyniri, bira francalası, kırmızı turplar...

Rakı, mastika yok. O vakit bunları kibar tabakadan hanımların, Beyoğlu kokotlarının kullanması âdet değil. Kenar mahallerin yosma kısmı, umumhane ve koltuk sermayeleri, Galata balozlarının kadınları içerdi. Uşaklar tenbihli ki, tepsileri Dürnevin odasına getirdiler, konsolun üstüne koydular. Ne olur ne olmaz, şayed icabederse, ortadan kaldırmak lâzım gelirse, çekmeler çekilip içkiler içine tıkılacak, kilitleri kilitlenecek.

Veli, sordu:

— Demin bir şey mi emredecektiniz?

— Öyle bir hararet bastı ki içim boğazım kavruluyor ağafendiciğim!

— Baş üstüne; derhal buzlu karakulak suyu takdim ederim.

— Artık hacet kalmadı gözüm. Biranın birini, tekrar zahmet olmaması için hattâ üçünü de lutfen açın...

Dürnev, iki bardak birayı üst

— Oooh, ellerin dert görmesin güzelciğim.

Ağzına bir kaç tuzlu badem attı. Uşaklar indiler aşağı.

— Hadi bakalım Huri!

— Birayı hiç sevmem, bilirsin!

— Ama bu bildiğimiz Bomonti, Nektar değil!

— Ayıp değil a, hoşlanmıyorum. Kulakları çınlasın, eniştemin sözü doğru, at idrarından farkı yok. Üstelik hamallık, mideyi şişiriyor. Likörlerin ve konyağın tıpaları açıktı.

— O dalde şunların birinden iç... Haberim yok, konyak da varmış; hem üç yıldızlısı...

Bardağa üç parmak konyak koymasile dikmesi bir oldu. Dudaklarını şapırdatıyor:

— Aliyyülâlâsı!.. Allasen şeytanın ayağını kır!...

— Bana kalırsa pek fazlaya varma...

Dürnev, çıngırak gibi çınlayan bir kahkaha koyverdi:

— Sen taşradayken işi ilerlettim ben. Şişeler deviriyorum, bana mısın demiyor. Dur bakalım, Hulkiciğin gelsin, rakı da içeceğim! Onunla kolları çaprazlama dolayarak, şerefine dubleler çekeceğim. Sakın kıskanma ha!..

Huriye de bir konyak parlattı:

— Sahi pek nefis! diyerek ağzına fondanı atttı.

— Bir tek daha...

— Sık olur...

— Ölümü gör...

— Yapma...

— Cenazemi öp, mezarımda cıyak cıyak bağır!

Huriye bir kadeh daha içti:

— Enfes, lâkin çok sert. Şimdiden başım dönüyor..

— İki yudum bira al.

Yanlarına paldır küldür Saim girmiş, çakır keyifti:

— Anzarota mı ikbal buyuruluyor? Afiyet olsun, yağ bal olsun, Rabbim emsali kesiresini devam ettirsin. Hemşire hanımlar. Kulunuz köleniz, bendei hakirinizim, abd-i ahkirinizim. Fakirhaneye tenezzülen teşrifiniz dâinizi deryayı meserrete ilka etti.

(Ateşbaz) haavsını tuttturarak, kanburunu çıkarıp, çarpılmış gibi kollarını, ayaklarını ters büke büke oyuna kalkıştı:

Dağda bir keçi
Sivricir kıçı
Kâfirin piçi

Huriyeye hazırlanan odanın silinip süpürülmesi, temizlenmesi için içindeki eşya, patlak kıtıklı, kırık kerevetli lenduha minder; eğri büğrü somyalı demir karyola, ayakları zambur zumbur bir büyük masa, yırtık pırtık hasırlı bir kaç sandalye sofanın köşesine yıkılmış, bunlar bodruma taşınılacakken telâş arasında unutulmuştu.

Saim,

(Devamı var.)

Eskiden hayvanlar su içerdi. Şimdi otomobiller!

Bir dokun

ÇAKIYORUZ!

Her tarafta bir şıkırtıdır gidiyor. Vapura giriyorsunuz, çıt çıt çıt, tık tık tık. Trene biniyorsunuz, tik tak, şık şak. İskelenin bekleme salonunda yine o sesler: şık şık şık, şak, şak. Her yerde aynı tıkırtılar, ayni şakırtılar.

Bir zamanlar çiklet hastalığına tutulmuştuk, çok şükür ondan kurtulur gibi olduk, bu sefer de çakmak illetine yakalandık. Tekelin bir tek avucuna sıkıştırdığı bir çok şeyler arasından çakmak kurtuluverince hepimiz çakmak sevadasına düştük ve çakmak sahibi olduk.

Birdenbire nereden türedi bunlar? Çeşitleri de o kadar çok ki her gün sağdan soldan tıkırtılar duydukça etrafa bakınırken şaşıyorum, şaşırıyorum: dört köşelisi, uzunu, yassısı, yuvarlağı, üstünden basmalısı, yandan döğmelisi, göğüsten vidalısı, parmakla açılanı, zemberekle çakılanı, kendi kendine kapananı, üfleyerek söneni, rüzgârda bile tutuşanı, bir çakışta parlayanı, kırk çakışta yanmayanı.. Renklerden beğen beğendiğini al: Şeffafı, beyazı, siyahı, turuncusu, kırmızısı, nikellisi, kromesi, bagalit kaplısı, gümüş savatlısı, altın duvaklısı... Modellerin envaı: İsviçre mamulâtı, Avusturya masnuatı, Yunanistan ihracatı, Fransız icadı, İngiliz modelleri, Amerikan sistemleri, sırtı damgalısı, böğrü markalısı, Suriye menşelisi, Çin işi, Capon işi...

Zannedersiniz ki yedi iklim dört bucaktan çakmak sürüleri gelip hudutlarımızda toplanmışlar da fırsat gözlüyorlarmış; çakmak yasağı kalkar kalkmaz hepsi birden içeriye dalıp dört yana dağılıvermişler.

yaslanıyor, çantasından sigarasını alıp dudaklarının arasına kıstırıyor, sonra süslü, şık çakmağını çıkarıyor, kirpik altından cakalı nazarlarla etrafa göz atarak o parlak aleti avucunun içine sıkıştırıp ayarlıyor, kızıl tırnaklı zarif baş parmak hafifce kımıldanıyor, çıt... Miniminicik bir kıvılcım huzmesinin tutuşturduğu küçücük bir alev kümesi dudak arasından sarkan sigaranın ucuna yapışıveriyor. Bu nazlı, edalı hareketleri karşıdan seyrederken; "ah, ya şu körpecik parmaklar arasında çakmak olup çakılsam, ya şu kırmızı dudaklar arasında sigara olup yakılsam,, diyor insan!

Ötede, gerdanı katmerli bir bay, dizlerinin üstüne sarkan göbeğini hoplata hoplata öksürerek telâşla açtığı paketin içinden sigarayı alıyor, ısırıp yutacakmış gibi ihtirasla ağzına sokuyor, sonra yelek, ceket, pantolon ceplerini didikliyor, uzunca bir araştırma neticesinde anahtar destelerinin arasından çıkardığı çakmağı kızarcasına hışımla kavrayıp çıkıyor. Çat, çat, çat ve etraftakilerin kulak zarlarını tırmalayan sesler: öhö, öhö, öhöööö...

Şunu görüp de; ,'şükürler olsun ki dünyaya çakmak veya sigara olarak gelmemişim,, dememek kabil mi?

Parmakları yorulup sızlayıncaya kadar çakmak çaktıktan sonra karşımda sigara içen zata: "affedersiniz bayım, ateşinizi müsaade buyurunuz da sigaramı yakayım,, diyenler de var!

Fakat kim ne derse desin, Tekelin netameli kibritlerinin inadına şakır şakır çakmak çakıyoruz ve her çakışta oh çekiyoruz!

C. Refik

GÜNLER GEÇER...

SOKAK İSİ[...]Rİ

İstanbul, kendi aleyhine olarak büyümekte, genişlemek[...]ta devam ediyor. [...] cı ile Maltepe arasında yep yeni mahalleler vücud bulmakt[...]r ki yeni sokaklar[...] de vermek lâzım gelecek.

Şehrimizin eski sokaklarına bir aralık taktığımız isim[...]nda iyileri çok; fak[...] var. Bunları değiştirmek güçtür, nüfus ve askerlik işlerini [...]ten askerî makaml[...] kak ismi tebdilinden şikâyetçidirler. Anlaşıldığına göre be[...]iz isimlerin hemen [...]ları gibi kalacak.

İstanbul sokaklarına [...] ten adamların adla[...] Yalnız benim otur[...] öyle sarı çizmeli Meh[...] li sokaklara rastlıyor[...] miz boyunca hiç adam [...] ne hükmedeceğimiz geliy[...]

(Tavukçu Fethi), (San[...] rim), (Şerbetçi Veli) diye[...] mi olur mu? Sokak adlar[...] gezdiriniz: sandalcılığın, [...] luğun, hele kasaplığın isim[...] ğa çok elverişli birer sa[...] ğunu, güzel san'atlardan [...] işe yaradığını öğrenip [...] tan kendimizi alamaz[...] saydım: 4 tane sandal[...] tavukçu, 8 tane kasap [...] beci ise — Fettah, [...] olarak — 3 ten eksik değ[...]

Fikrim şudur ki: yeni[...] lardan hiç birine, tarih[...] iz bırakmamış insan ad[...] lim. Ölümünden yarım [...] medikeç meşhur adamlar[...] isimlerile tesbit etmenin [...] istisnalarla, aleyhindeyim.

En iyisi sokaklarımızı mücerred mânasında güzel, ahenk[...] lendirmektir. Kendi hesabıma bir (İbrişim - Başak - Koza - Y[...] ama (ciğerci Zülfikar) gibi bir ev adresim olmasına sinirlenir[...] lak, yaş işkembe, dumanı üstünde barsak kokusu gelir. Ve[...] kânını kapatıp Arnavutluğa dönmüş, şimdi Enver Hocanın [...] ğerlerini deşmekle meşgul olsa bile!

Tramvay Şirketine Mütehassıs

Üsküdar - Kadıköy Halk Tramvayları şirketinin yıllık plânçosunu gördünüz mü? Hasılat geçen seneden fazla. Tabii kârları da öyle olacak. Zaten:

— Borç gırtlağımıza çıktı, ziyan ediyoruz! diye feryad ve figan etmelerinden de bu anlaşılıyor.

Allah versin, gözümüz yok. Yalnız, şu bizim belediyenin işlettiği tramvayların hali ne olacak? Her sene ziyan edip duruyor. Devlet daireleri Amerikadan falan tedarik ederken, o da bari, Üsküdar - Kadıköy tramvay şirketinden bir mütehassıs getirtse de, nasıl kâr edeceğini öğrense!

Bir Mahkûmiyet Kararı

Londrada bir hâkim arkadaşının burnunu ısıran birini 30 gün hapse mahkûm etmiştir. Kararda şöyle denilmektedir:

"Isıran şahsın bu hareketi İngilizliğe hiç de uygun değildir. Binaenaleyh....,,

Kendis[...]

Berlinde şu [...] ağıza dolaşmak[...]

Güya Stalin [...] hayet buluşma [...] nuşma imkânın[...] zıl başkan soru[...]

— Sizde bir i[...] nır?

— Eh 300 do[...]

— Yaşayabili[...] lara ihtiyacı va[...]

— 200 dolar[...]

— Peki, geri [...] ne yapar?

— Bilemem. [...] leceği şey!

Az sonra A[...] sorar:

— Sizin ame[...]

— 700 ruble[...]

— Ne kadar [...] zımdır?

— 900 ruble.[...]

— Nasıl olu[...] ğı kalır. Bunu [...]

— Bilemem. [...] leceği şey!

[...] temiz rayihalı ko[...] ağında oturmak [...] reyi açtıkça burn[...] taktaki ciğerci ba[...] da komünist aley[...]

Dostlar Alış Verişte Görsün

Erbaada Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından beş yıl evvel 320 bin lira sarfedilerek yapılan bir depo — Ne depo imiş bu! — Tekel idaresine 80 bin liraya satılmış; yani 240 bin lira zararına ve eksiğine!

Filvaki yabancıya gitmemiş ve mal kaybolmamışsa da Ofis kendine lüzumu olmayan 320 bin liralık bir depoyu neden yaptırmış?

Dostlar alış verişte görsün!

BAŞMAKALEDEN DEVAM

lan zamla kıyas edilince ötekileri öpüp başımıza koymak icabeder.

— Zam yok! Zam yasak! Ne tarifelilere, ne tarifesizlere! diyemedik gitti. Diyemeyiz. Zira bunu diyebilmek için iki kuvvetten birine dayanmak lâzımgelir. Ya, Suriyeli albayınki gibi örfî idareye yahut iktisadî mekanizması mükemmel kurulup mükemmel işleyen ve mükemmel kontrol edilen hür bir hükûmet rejimine!

Tatbik Ed[...]len Bir [...]

Ankarada yüksek m[...]engin esnaf oğulla[...] eden bir hırsız kumpanya[...]mış. Çete efradı [...] lomatın evine girip altın [...] kolye aşırmaktan [...] bil hırsızlığı, büfe soygu[...] pmak gibi çeşitli [...] ler. Çocuklar ayni zama[...]atile talebe imiş[...] miz mektep talebesi mi? [...]öyle. Fakat onlar[...] başkadır: Sayısı gün g[...]an, birbirlerile yar[...] yet gazeteleri, polis ro[...]ngster hikâyelerid[...] zeteler!

Matbuat tahdide tâ[...]nin haddine idi böy[...] mak? Çanlarına hemen [...]. Şimdi hürriyet v[...] çekten var mı? Yani Ka[...]rın ahlâk, terbiye [...] zan neşriyata müsaade [...]u? Hayır. Zira he[...] olan bir kanun biliyoruz[...]hcen ve hayasızc[...] ricinde olup 18 yaşına [...]lerin mâneviyatı [...] tesir ika edeceği anlaşıla[...]cmua ve mevkut [...] ve levhaları tahdidata tâ[...] neviden neşriyat[...] data tâbidir) damgası [...]emreder.

1117 numaralı ve 7 T[...]37 tarihli bu kan[...] olunmuyor? Kanun gere[...]e memur olan [...] Millî Eğitim Bakanlıkları[...]oruz. Bir kanun[...] mek suç sayılmaz mı? B[...] mezkûr kanuna [...] rını hatırlatırız. Kanunla[...]mı?

GÜNLER
GEÇER…

…KAK İSİ…Rİ

…diyümekte, gen işlemek…ta devam ediyor. Meselâ Bostan-
…alleler vücud bulmakt…r ki yeni sokaklara yeni isimler-

… aralık taktığımız isim…nda iyileri çok; fakat fenaları da
…s ve askerlik işlerini…ten askerî makamlar boyuna so-
… Anlaşıldığına göre be…iz isimlerin hemen hepsi olduk-
…ı gibi kalacak.

…stanbul sokaklarına…
… adamların adları…
…lnız benim oturduğum…
…e sarı çizmeli Mehmet…
…sokaklara rastlıyoru…
… boyunca hiç adam…
…hilkmedeceğimiz geliy…
…(Tavukçu Fethi), (Sa…
…), (Şerbetçi Veli) diye…
…olur mu? Sokak adları…
…diriniz: sandalcılığın, …
…un, hele kasaplığın isim…
… çok elverişli birer sa…
…u, güzel san'atlardan …
… yaradığını öğrenip …
… kendinizi alamaz…
…dım: 4 tane sandal…
…ukçu, 8 tane kasap …
…i ise — Fettah, …
…rak — 3 ten eksik değil…
…fikrim şudur ki: yeni…
…dan hiç birine, tarih…
…bırakmamış insan ad…
… Ölüminden yarım…
…dikeç meşhur adamları…
…nlerile tesbit etmenin…
…snalarla, aleyhindeyim.

…mânasında güzel, ahenk…
…şim - Başak - Koza - …
…esim olmasına sinirlen…
…rsak kokusu gelir. Ve…
…şimdi Enver Hocanın…temiz rayihalı kelimelerle isim-
…ağında oturmak hoşuma gider
…reyi açtıkça burnuma kanlı da-
…aktaki ciğerci başı, çoktan dük-
…da komünist aleyhtarlarının ci-

R. H. K.

Kendisi Bilir

Berlinde şu lâtife ağızdan ağıza dolaşmaktadır:

Güya Stalin ile Truman, nihayet buluşma ve baş başa konuşma imkânını buluyorlar. Kızıl başkan soruyor:

— Sizde bir işçi ayda ne kazanır?

— Eh 300 dolar kadar bir şey.

— Yaşayabilmesi için kaç dolara ihtiyacı vardır?

— 200 dolar yeter.

— Peki, geri kalan 100 doları ne yapar?

— Bilemem. O, kendisinin bileceği şey!

Az sonra Amerikalı başkan sorar:

— Sizin ameleniz ne kazanır?

— 700 ruble.

— Ne kadar sarfetmesi lâzımdır?

— 900 ruble.

— Nasıl olur? 200 ruble açığı kalır. Bunu ne ile kapatacak?

— Bilemem. O, kendisinin bileceği şey!

Tatbik Ed…en Bir Kanun

Ankarada yüksek …ngin esnaf oğullarından teşekkül
…len bir hırsız kumpanya…mış. Çete efradı yabancı bir dip-
…matın evine girip altın …kolye aşırmaktan tutunuz otomo-
…l hırsızlığı, büfe soygu…pmak gibi çeşitli suçlar işlemiş-
…r. Çocuklar ayni zam…atile talebe imişler de... Bildiği-
…iz mektep talebesi mi…öyle. Fakat onların asıl mektebi
…şkadır: Sayısı gün g…an, birbirlerile yarışa çıkan cina-
…et gazeteleri, polis rom…ngster hikâyeleridir. Hele o ga-
…teler!

Matbuat tahdide t…nin haddine idi böyle neşriyat yap-
…ak? Çanlarına hemen …. Şimdi hürriyet var. Acaba ger-
…kten var mı? Yani Ka…rin ahlâk, terbiye ve seçiyesini bo-
…n neşriyata müsaade …u? Hayır. Zira henüz yürürlükte
…an bir kanun biliyoru…hcen ve hayasızca neşriyat ha-
…cinde olup 18 yaşına …lerin mâneviyatı üzerine muzir
…sir ika edeceği anlaşıla…cmua ve mevkut risaleleri, resim
… levhaları tahdidata tâ…neviden neşriyat üzerine (tahdi-
…ata tâbidir) damgası …emreder.

1117 numaralı ve 7 …27 tarihli bu kanun neden tatbik
…unmuyor? Kanun gere…le memur olan Adalet, İçişleri,
…illi Eğitim Bakanlıkları…oruz. Bir kanunu tatbik etme-
…ek suç sayılmaz mı? B…mezkûr kanuna bir göz atmala-
…nı hatırlatırız. Kanunla…mu?

Avusturalyayı Tehdit Eden Tehlike

Avustralya Ziraat nezareti bütün vatandaşları memleketin iktisadiyatını tehdit eden korkunç bir âfetle mücadeleye dâvet ediyor. Tabiî aklınıza çekirge, tırtıl, danaburnu vesaire gibi şeyler geldi değil mi? Hayır, bilemediniz! Avustralyayı ürküten, bütün iktisatçıları, ziraat mütehassıslarını, kerli ferli devlet adamlarını derin derin düşündüren büyük tehlike tavşanmış.

Avustralya ziraatçilerinin yaptıkları tahminlere göre, altı tavşan bir koyun kadar, altmış tavşan bir inek kadar yem yer, beş tavşan bir koyun kadar, kırk iki tavşan bir inek kadar su içermiş. Yine yapılan hesaplara göre, bütün tavşanların yok edilmesi hayvancılığı yüzde yirmi beş arttıracakmış.

Avustrtalyada tavşan nesli 1859 da bir çiftçinin getirdiği yirmi dört tane damızlıktan üremiş. Adamcağız bu sevimli hayvancıkları getirdiğine de getireceğine de pişman olmuş; çünkü, altı yıl içinde etrafını otuz bin tavşan sarmış.

Bu hayvanların ricali devleti endişeye düşürecek derecede üreyebildiklerine göre, anlaşılan yemek için canlarına dokunulmuyor.

Acaba Avustralyalılar kızılbaş mıdır dersiniz?

Yerine Koyacakmış !

Bir bahçe sahibi, elma ağacının üzerinde bir çocuk görür sorar:

Ne Yapıyorsun, orada?

— Yere bir elma düşmüştü de onu yerine koymak için çıktım!

Kravçenkonun dava açtığı komünist gazetesi "Lettres françaises, Türkiyede satılıyor.

— Bereket versin, müstehcen neşriyat peşinde koşmaktan bizim farkımıza varamıyorlar!...

İÇKİ KUYUSU

Amerikanın demiryolu şebekelerinden biri olan Missouri Pacific hattının inşasına başlandığı gün — 4 Haziran 1851 — Saint-Luics şehrinde bir tören yapılmıştı.

O günü tes'id maksadile kumpanya fevkalâde bir şey düşünmüş, susuz bir kuyu bulmuş ve bunun içine bir fıçı ispirto, bir fıçı Bordo şarabı, 40 litre rom boşalttıktan sonra 600 kilo da buz attırmıştır..

Asıl tuhafı, bu muazzam içki deposundan çekilip doldurulan kadehlerle kumpanya ve hat şerefine bol bol içen amele hemen ertesi günü sabahleyin erkenden işe başlamak kudretini göstermiştir.

BERLİNDE

— Soğuk harbi şiddetlendireceğiz galiba!.. Skolovskinin yerine tâyin edilen general Sibiyev…

KISA HİKAYE

İHANET

Rüstem, Leyla ile 3 sene çılgın gibi sevişmiş, binbir türlü maniden

sonra güçbelâ evlenebilmişlerdi. Mesut aile görmek ve göstermek isteyenler bu çifte baş vururlardı; Rüstem, işini bitirir bitirmez evine koşar, Leyla en zevkli, en neşeli dakikalarını Rüstemin yanında geçirdiğini söylerdi.

Doğrusu, ikisi de birbirlerine lâyık bir çiftti. Leylanın sap sarı altın gibi saçları, bulutsuz gök yüzü gibi mas mavi, derin derin bakan gözleri vardı.

Rüstem kumral güzeli, geniş omuzlu bir gençti. Ticaretle meşgul-dü, epi para kazanıyor, iyi yaşıyorlardı.

Gazinolarda, balolarda yalnız kendileri için eğleniyorlar, etraflarile katiyyen meşgul olmuyorlar, birbirlerini doyuruyorlar, birbirlerine yetiyorlardı.

Eski ahbapları, arkadaşları onların bu halini gördükçe kendilerine takılıyorlar:

— Ayol bu ne bitmez tükenmez muhabbet? Kıskanıyoruz artık! diyorlard.

O akşam da bir gazinodaydılar. Geniş terasta zevkli bir yemek yemişler, Boğazın mehtap altında gümüşlenmiş sularına baka baka, birbirlerini ne kadar sevdiklerini bir defa daha mırıldanmışlardı.

Evvelâ, sevdikleri şiirleri okumuşlar, sonra hafif hafif şarkı söylemişler ve çılgınca dans etmişlerdi.

Eve, geç vakit neşeden, zevkten yorgun fakat kalbleri mesud dönmüşler, hemen yatmışlardı.

Rüstem gözlerini açtığı zaman tül perdelerden içeri güneş ışıkları giriyordu. Kendi kendisine:

— Kimbilir saat kaç?

Diye düşündü. Fakat acele işi yoktu. Yazıhanesine geç de gidebilirdi. Başını çevirdi: A', Leyla da uyanmış... Yalnız üzgün bir ahli vardı. Yanakları solmuş, kirpikleri adeta ıslanmıştı. Rüstem, heyecanla doğruldu:

— Ne o dedi. Ağlıyor musun?

Leyla, ona dargın dargın baktı:

— Gücendim sana, dedi, beni aldatıyorsun!

Rüstem çılgına dönmüştü:

— Neler söylüyorsun çocuk? dedi. Ben seni nasıl aldatabilirim? Sana tapıyorum.

Leyla, kolunu onun boynuna dolad:

— Aldatıyorsun! dedi. Bu gece rüyama girdin ve orada bir kadınla öpüştün!

AVAROĞLU

Kıralın Kulağı

İsveç kıralı Gustave, yazlık sarayında iken kırlara doğru gezmeğe çıkar. İki genç kız, yanından geçerken aralarında konuşurlar:

— Çok yaşlı, değil mi?

— Hem de fazla buruşmuş!

Kıral döner, kızlara nazik bir tavırla der ki:

— Doğru söylüyorsunuz; fakat kulağım henüz iyi işitiyor!

DOĞRU SÖZLER

★ Üç türlü yalan vardır: Basit yalan, yeminli yalan, bir de resmî istatistik! Benjamin Disrael

★ Bir işe iyi iş denir, şayet size bir dost kazandırırsa... "Amerikan sözü"

SEÇİMLERDE

— Tuhaf şey, listede isimleri bulunanların hiç birini tanımıyorum.

— Zaten tanısan, rey verir misin?

"Fransız karikatürü.

Bir Erkek Bir Kadına Baktığı Zaman

Bazı maruf şahsiyetlere "bir erkek ilk defa gördüğü bir kadına baktığı zaman ne duyar?,, diye sormuşlar. Bu anketten öğrendiğimiz şunlardır:

★ **Bing Grosby'e göre:**

Yeni gördüğüm bir kadında ilk önce dikkatimi gözleri çeker. Eğer bunlar parlaksa, pırıl pırıl yanıyorsa anlarım ki o kadın neş'elidir, lâtife ve şakadan hazzediyor. Ben de kadınlarla şakalaşmağa bayılırım..

★ **Robert Taylor'a göre::**

Ben yürüyüşe bakarım. Yüzünü görmeğe hacet kalmadan bir kadın yürüyüşüle uzaktan size çok şey anlatabilir.

★ **Norman Angell'e göre:**

Ben kadınların yapmadıkları şeylere bakarak muhakeme ederim. Meselâ tırnakları cilâsız, yüzüne pek az kırmızı sürmüş bir kadın benim için daha yakından tanınmağa değer evsafı haiz olduğuna delâlet eder.

★ **Victor Mc Laglen'e göre:**

Evvelâ ellere bakarım. Fakat biçimlerine değil, ellerini nasıl kullandığına!

★ **Hoddung Carter'e göre:**

İlk baktığım gözlerdir. Gözler kadın karakterini gösterir ve onu bir daha görüp göremiyeceğiniz hakkında size bir karar verdirir.

★ **Budd Schulberg'e göre:**

Ben kadınları çoktandır iki grupa ayırdım: Rolleri sadece güzellikten ibaret olanlar ve mankene benzeyen ahenktar birer ruhu haiz bulunanlar. Dami surette kendisini teşhir etmekten başka rolü olan kadın hudutsuz bir güzellik ve neşe kaynağıdır.

BEKLEYECEKMİŞ

Neşretmek niyetinde olduğu bir antolojiye Bernard Shaw'ın da bir kalem paçasını koymak isteyen genç bir muharrir büyük edibe mektupla müracaat ederek der ki "benim size ima almağa alıştığınız tahrir hakkını verecek halde olmadığımı takdir buyurursunuz. Henüz pek gencim...

Shaw cevap verir: '.... ehemmiyeti yok. Büyümenizi beklerim.

sB İBi.ss

Hesap Pusulası

Yemek yedi, garsondan hesap istedi. 175 kuruş ödeyip çıktı. Ertesi gün ayni lokantada, ayni cins yemekleri yedi, hesap istedi. Garson 240 kuruşluk bir pusula getirdi. Garibine gitti, fakat bir şey söylemiyerek borcunu ödedi. Üçüncü gün merakla ayni lokantaya gitti, ayni yemekleri istedi. Bu sefer 300 kuruşluk bir hesap geldi.

Artık kan beynine sıçramıştı, hemen patronu çağırdı veryansın etti.

Patron gülümsiyerek,

— Sinirlenmeyin bayım bir yanlışlık olmuş, dedi, doğrusu bugünkü hesaptır. Mademki müşterimizsiniz; sizden evvelkilerin fiat farkını almayacağım!

BOĞA YILANI OTOMOBİLİ YUTMUŞ

Hey, köşelerde korna çalmayı unutma!

"Fransız karikatürü.

SEÇME NEŞRİYAT:

"Aile„ Dergisinin İlkbahar Nüshası

İşte ele alınca yüze gülen, sayfalarını karıştırınca her dikkati çeken ve okumağa başlayınca daimağımızı besleyip ruhunuzu kavramağı bilen bir mecmua. İçinde neler yok ki...

Hepsi de birbirinden seçme yazılar.

Falih Rıfkı orada... Ahmet Hamdi Tanpınar, Avni Başman, Refik Ahmet Sevengil, Vedat Nedim Tör, Orhan Veli, Şevket Rado, Refia hatun, bütün nasirler, şairler, maruf doktorlar, mütefekkirler, her nesle mensup sanat adamları orada...

O ne tertip ve tabı güzeliği... Ne nefis kara kalemler, portreler ve fotoğraflar! (Aile) Türk irfan ve basın kudretinin bir nümunesi. Alınız, okuyunuz. Hiç bir eser, bir münevveri o deerce tatmin edemez.

Danimarkalılardan Öğreneceklerimiz

★ Danimarkada yeni gelen bir yolcuyu gümrük memurlarının "memleketimize sefa geldiniz, sefalar getirdiniz!„ diye karşılamaları usullendir. Taksi şoförü de müşterisini bu sözlerle istikbal eder.

★ Danimarka da okuma yazma bilmeyen yoktur. Öyle olmasına rağmen ilk tahsil mecburi değildir. Muayyen ve mazbut bir Maarif proğramı da yapılmamıştır. Son günlerde Maarif Nazırı, beyanatında demiştir ki: "Okullar âlim yetiştirmek için kurulmaz sadece zekâları uyandırmağa yarar.„

★ Danimarka Avrupada verem savaşını kazanan ilk devlettir. Burada verem yüz bin kişede 30 a düşmüştür. Dünyanın hiç bir yerinde verem o derece az nisbete inmemiştir. Frenginin ise kökü tamamenkazınmıştır.

★ Nobel mükâfatını en fazla kazanan millet, Danimarkalıdır.

★ Bu memlekette kıral ile halk arasında en küçük bir fark gözetilmez. Hattâ kıral, ahaliye hitap ederken kıraliçeden küçük ismini zikrederek konuşur: "İngrid size selâmlarımı söyledi.„

★ Danimarkanın nüfusu 4 milyondur; bisiklet adedi ise 5 milyondur. Aileler hafta gezintilerini de bisikletle yapar. Otomobile binmez.

★ Danimarkalılar hayvanları çok severler. At, köpek, kedi, kuş, kuğu vesaireye şiddetli muhabetleri vardır. Mağaza kapılarında zincirler asılıdır; müşteriler köpeklerini bu zincirlere bağlayarak içeri girerler. Fakat her zincirin yanında bir de su kabı durur. Köpekler susamıştır, içsinler diye...

Kadın— Bir az geçiktik; anamı merak eder, kendisine bir radar çekelim; üzülmesin!

"Fransız karikatürü„

NİKÂH DAİRELERİNDEN HAYAT SAHNELERİNE

ERKEKLİK GURURU

— 59 —

Alkol kokulu ılık nefesler genç kadının tenini alev yibi dağlıyordu. Silkinerek başını geriye çekti. Bir az evvel korkudan açılan gözlerinde şimdi huşunet kıvılcımları parlıyordu.

— Ne yapıyorsunuz, Şevki bey?

Şevki bey mahmurlaşan yözlerini çarpıtarak şımarık, yılışık bir tavırla yine başını uzattı :

— Yalvarıyorum, anlamıyor musun, cicim? Kadında yüz güzelliği kâlb aynasıdır. Senin göğsünde de yüzün kadar saf, temiz, hassas bir kâlbin çarptığından eminim ve işte hassas kalbin karşısında yalvarıyorum. Şu mini mini ağızdan bir meze dileniyorum.

Elini kadının çenesine doğru uzattı. Salyalı, titrek dudaklarını yüzüne yaklaştırmağa çalışıyordu. Genç kadın bir an içinde gerilmiş bir zemberek şiddetile yerinden fırladı, adamın yüzüne bir tokat vurdu:

— Kendine gel, serseri!... Bunun için mi getirdiniz beni buraya?

Kapıya doğru yürürken Şevki bey yanağını uğuşturarak oturduğu yerde sakin bir eda ile:

— Beyhude zahmet etmeyiniz, dedi. Kapı kilitlidir, çıkamazsınız. Evin içinde de ikimizden başka kimse yok. Bu odanın içinde bana tâbisiniz. Benim arzularıma uymak mecburiyetindesiniz. Ben ne dersem...

— Sus, alçak...

Pençereye doğru yürüdü. Şevki bey yine sükûnetle gülümsedi:

— Bağıracak mısınız? Onu yapabilirsiniz. Haykırarak dışarıdan yardım isteyebilirsiniz. Sesinizi duyarlar, gelirler sokak kapısını kırıp içeriye de girerler. Fakat düşününüz ki bu hareket sizin için bir felâket olur. İkimizi de buradan çıkarcacaklar, karakola götürecekler. Buranın bir randevu evi olduğunu da iyi bil. Bir erkekle beraber randevu evinden çıkan kadını ne yaparlar, biliyor musun?

Firdes olduğu yerde mıhlanıp kalmıştı. Kımıldanamıyordu. Adam müstehzi bir kahkaha attı:

— Yaa, Firdes hanım. Yanında bir erkekle randevu evinden çıkarılan kadını muayeneye gönderirler. Düşününüz bir defa, bir bekçinin yanı sıra karakol, karakol, sokak sokak dolaşacaksınız, tanımadığınız bir adam, yani bir doktor sizi muayene edecek, hastalıklı olup olmadığınız hakkında rapor verecek. Bu günden itibaren de randevu evi sermayesi diye defterere isminiz yazılacak. Ondan ötesini söylemeğe lüzum var mı?

Bir kadeh rakı daha doldurup içti:

— İşte böyle, yavrucuğum. İnadı bırak, istikbalini düşün. Haydi, mezeni ver. Eğlenelim, zevkimize bakalım. Gençliğin kıymetini bil.

Ayağa kalktı, karşısındakini bir lokmada yutacakmış gibi muhteris bakışlarla homurdanarak bir adım attı. Firdes tehditkâr bir sesle haykırdı:

— Yanıma yaklaşma, parçalarım seni...

Ce. Re.

(Devamı var)

Yeni Bir Ticaret Maddesi

Dünya yep yeni bir ticaret maddesi daha tanımış oldu.

Holandadan gelen haberlere göre, 1944 yılındaki seylâbla ortadan kalkan Zelânda yollarını yeniden yapmak için Alman şehirlerinin harabeleri kullanılacakmış. Netekim, son günlerde bir kaç vapur dolusu Eksla - Şapel ve Kolonya harabesi Holanda limanlarına boşaltılmış.

Yıllardanberi bakımsızlıktan şehirleri, kasabaları, köyleri harabeye dönmüş olan bazı memleketlerin gözleri aydın olsun: İşte bir döviz kaynağı...

POLİSİN ÇOCUĞU

— Eyvah! çocuk kaçmış.

"Fransız karikatürü"

Fil ve Dünya Milletleri

Anlattıklarına göre, Unseco (yani Birleşmiş Milletler Kültür ve İskân idaresi) bütün milletler bilginlerinden Fil hakkında bir yazı yazmalarını istemiş. Dünyanın en büyük kurulunun açtığı bu müsabakaya hararetle atılan âlimler günlerce çalışmışlar ve cildlerle kitap yazmışlar. Netice şöyle imiş:

Amerikalının eseri (Fil üzerinde Uranium'un tesirleri) adını taşıyormuş;

Fransız (Fil ve aşkları) isimli bir etüd hazırlamış;

İngiliz (Fildişi ticareti) namile sayfalar karalamış;

İsraillinin kitabında ise (Fil ve yahudi meselesi) başlığı bulunuyormuş.

KADIN KAPRİSİ

— Şu çitin içindeki çiçeklerden bir büket yap da getir; buradakileri beğenmedim!

"Marius" den

Tren Neden Gecikti ?

Geçenlerde Sidney'e gelen trenlrede bir gecikme olmuş. Bir saat dakikliğiyle işleyen Avustralya Demiryollarında gecikme ancak bir kaza ile izah edilebileceği için, gelecek yolcular arasında çoluğu, çocuğu, yakın akrabası bulunan halk telâşa, endişeye düşmüş...

Nihayet, bir müddet sonra gelen bir telgraf garı dolduran binlerce insanın korkusunu gidermiş. Hâdise şu imiş: Evin erkeğinin mi, yoksa kanaryasının mı daima önce binmeğe hakkı olduğu hususunda şiddetli bir münakaşaya tutuşan bir karı koca, kendilerinden geçerek tam tren yolunun üzerinde hırlaşmaya başlamışlar ve İngiliz imparatorluk camiasında söz en mukaddes bir hak olduğu için, anlaşıncaya kadar, kimse kendilerine müdahale edememiş.

Buna, dilerseniz demokrasi terbiyesi, dilerseniz Hazreti Eyub sabri deyiniz

Menfaatinizi korumak istiyorsanız
AYDEDE
ye ilân veriniz çünkü:
AYDEDE
de çıkan ilânların ömrü bir günlük
değildir.

AYDEDE

SİYASÎ HOŞSOHBET GAZETE

ABONE ŞARTLARI

6 Aylık	Memleket içi	7,5 Lira	
»	Memleket dışı	12	»
1 Senelik	Memleket içi	14	»
»	Memleket dışı	21	»

YENİ NEŞRİYAT

"TERCÜME„ DERGİSİ

Millî Eğitim Bakanlığı Tercüme Bürosunun yayınlamakta olduğu "Tercüme„ dergisinin 47 nci sayısı da çıkmıştır.

Derginin bu sayısında Herodotos'adn, Gotehe'den, Nugo'dan, Cehovdan yapılmış tercüme örneklerinden başka, Mithat Cemal Kuntay'ın (Sadi ve Yücel), Adile Ayda'nın (Ruy Blas Tercümesi), Sabri Esat Siyavuşgil'in (Bir Tenkide Cevap), Salâh Birsel'in (Seçme Yazılar) adlı yazılarından başka 1948 Nisanından 1948 Temmuzuna kadar yurt içinde yayınlanar tercüme eserlerin listesi de bulunmaktadır.

(Tercüme) dergisi, Millî Eğitim Bakanlığı yayınevlerile bütün kitapçılarda 75 kuruş fiatla satılmaktadır.

YENİ HİKÂYELER

Yeni neslin hikâyecilerinden seçilmiş eserleri ihtiva eden bu kitap (Varlık yayınları) tarafından neşredilmiştir. Hazırlayan, şair ve muharrir Yaşar Nabidir.

UĞURSUZ VÂDİ

Ben Anes williams'ın bu meşhur eseri Orhan Azizoğlu tarafından lisanımıza çevrilmiş ve (Varlık yayınları) tarafından neşrolunmuştur.

(LÂF OLSUN DİYE)

Merhum Hamami zâde İhsan üstadımızın yüzlerce ince ve nefis nüktelerini ihtiva eden bir eser neşredilmiştir. (Lâf Olsun Diye) ismini taşıyan bu nükte hazinesini, nükteesever okuyucularımız elbette elde edecekler ve seve seve okuyup neş'eyâb olacaklardır.

Kitab güzel bir kapak içinde gayet iyi şekilde tab'edilmiştir. Baş tarafında maruf kalem ve irfan erbabının ön sözleri ve sonunda bir de sözlük vardır.

Tevzi yeri: İnkılâb Kitabevi.

Türkiyenin En Büyük Kadın Gazetesi

Hanımeli

NİSAN SAYISI ÇIKTI
Seçme Türk Motifleri müsabakası Devam Ediyor

Bu sayıda, Amerikalı moda hâkimi Bayan Tina'nın Şark modası hakkındaki fikirleri.

* * *

- İlkbahar modası
- 1001 çeşit bahar şapkaları.
- Yavruların bahar elbisesi
- El, ev, yün-işleri
- Bilgi ve çiçek dersleri
- Yastık örtü ve yaka modelleri
- Etekleriniz nasıl olmalıdır?
- Nişanlınız sizi seviyor mu?
- Eskilerden yeni yapmak.
- Randevunuzda pot kırmayınız
- Bir kadının dış görünüşü, iç görünüşü
- Hikâye, roman, fıkra, karikatür

Güzel sözler, şiirler, cevaplar

Çok resimli, çok renkli 40 sayfa 50 kş.
İstanbul TAN Matbaası

BABA ÖĞÜTLERİ:

EY GENÇ KAPTAN!..

Ey, genç kaptan... Geminle denizler aşacaksın,
İleride sayısız ülke dolaşacaksın.
Şimdiden öğrenmezsen eğer bir yabancı dil,
Sana zevk vermiyecek uğradığın her sahil.

Herkes neler söylüyor, asla anlamıyacak,
Yollarda dilsiz gibi dolaşacaksın ancak.
Hemen bir LİNGUAFON al... Bir yabancı dil öğren,
Gemide başarırsın bu lüzumlu işi sen:

Hem denizde gidersin, hem öğrenirsin lisan;
Böyle güzel fırsatı hiç kaçırır mı insan?

MASRAF

Baloda karşılaştılar. Gayet sert bir şekilde:

— Azizim, senin karının elbise masrafına artık dayanamıyacağım! dedi.

Diğeri beyninden vurulmuş gibi,

— Ne dedin? diye yakasına yapışınca:

— Ne yapayım be birader, diye cevap verdi, karın her yeni elbise yapışında bizimki "ben de isterim„ diye tutturuyor, işin kötüsü yaptırıyor da.

MODA DELİLİKLERİNDEN

Şu sırada New-York gömlekleri gayet mühim bir mesele ile meşguldürler: Gömleklerin ön tarafı arka taraftan daha uzun mu, daha kısa mı, yoksa aynı hizada mı olsun!

Bir karara varamayan gömlekçiler estetik mütehassıslarına, edebiyat adamlarına, doktorlara müracaat ederek fikir danışmışlar, yine de uyuşamamışlardır. Zira her kes ileri sürdüğü fikirde ısrar etmektedir.

Niahyet Boston şehrinde bir nümayiş olmuş, sokaklarda eli bayraklı gruplar geçit resmi yapmışlardır. Bu da bir netice vermemiştir.

Şimdi kadın ve erkek ehali arasında umumi reye müracaat olunacak, reylere göre karar alınacaktır!

Bekârlık Vergisi

İkide bir bekârlardan vergi alınmasını teklif eden milletvekillerimizin kulakları çınlasın. Meğer dünyada onlardan daha baskını varmış.

Bir sürü çocuk babası olan Alaska milletvekili Mister Vilyam Egan'ın tek düşüncesi, tek derdi evde kalmış kızlarmış. Her fırsatta kürsüye çıkar, dünya evine girmemiş ihtiyar kızların aleyhinde atıp tutar, evlenmeyi teşvik gayesiyle, bunlardan 50 dolar vergi alınmasını teklif edermiş.

Teklifi her zaman reddedilen sayın Alaska milet vekili, "Evde kalmış kız, içinde oturulmıyan bir evdir" dediği halde, sokaklarda, köprü altlarında bile yatan bir kimsenin böyle bir çatı altına girmeyi göze alamıyacağını söylemeğe lüzum varmı?

MATEMATİK DERSLERİ

Emekli deniz albayı, Üniversiteden ehliyetli birinci sınıf askeri öğretmen Talât Parlar aileler nezdinde veya Pendikte kendi evinde ders vermeğe başlamıştır.

Adres: Sayan bağları - No. 6
(Pendik)

SEN - BEN

Kokusundan çekindiğiniz şeyi yemek için size cesaret veren tek müstahzar.
Depo: TÜRKİYE Eczanesi - İstanbul
Ankara Caddesi No. 88 Tel: 23475

FATİHTE

Dahiliye Mütehassısı
Dr. Orhan Birman
Her gün 13 den sonra hastalarını kabul eder.
Tel. No. 23587 — Ev 82705

Sahibi: F. KARAY
Yazı işlerini fiilen idare eden:
Cemal Refik Dalbaş
İdare yeri: Ankara Caddesi 98/2 İstanbul
Dizildiği yer:
Murad KERMAN Mürettiphanesi
Basıldığı yer: TAN Matbaası

TİCARET OFİSİ

Kalay - Levha teneke - Çuval ve Kanaviçe ithalâtı ve tanzim satışları

1947 mahsulü takaslı fındık ihracatı

Ankara ve İstanbul şehirleri kasaplık et piyasalarında tanzimci müdahale satışları

Merkezi: İstanbul, Bahçekapı Valde Han, Kat 5

Telefon No: 24234 - 24235 - 24236
Telgraf adresi: TARFO - İstanbul

Ankara: Ankara Bürosu Müdürlüğü

Yenişehir: Kızıl Irmak Caddesi Neptün Apartımanı Telefon No. 23048

İzmir: Satış Şefliği, Atatürk Caddesi No. 4 Telefon No. 3750

T. C.
ZİRAAT BANKASI

1949 İKRAMİYE TUTARINI
300.000 Liraya yükseltmiştir.
4 ÇEKİLİŞİN HER BİRİNDE

25.000
10.000
5.000 Liralık

İkramiyelerden başka 1000 lira ile 50 lira arasında 461 muhtelif ikramiye vardır. Şansınız yardım ederse istediğiniz yerde, istediğiniz EVİ, ARSAYI, TARLAYI, EŞYAYI alabilirsiniz.

ÇEKİLİŞLER:

28 Şubat - 30 Mayıs
31 Ağustos - 30 Aralık

İkramiyelerden faydalanmak için çekilişlerden bir ay evvel Vadesiz Tasarruf hesabında 100 lirası bulunmak ve bu miktarı çekiliş tarihine kadar devamlı şekilde muhafaza etmek kâfidir. Aynı müddet zarfında hesaplarında 100 liradan fazla bir bakiyeyi muhafaza edenler her 500 lira için ayrı bir kur'a numarası alırlar.

cağım!

"Fransız karikatürü„

... bir numunesi. Alınız, okuyunuz. Hiç bir eser, bir münevveri o derece tatmin edemez.